

KONFEDERÁCIA ODBOROVÝCH ZVÄZOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
HSR SR 14. 8. 2017

bod č. 24

STANOVISKO

k Návrhu zákona ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

1. Popis návrhu

Konfederácia odborových zväzov SR hodnotí pozitívne predložený Návrh zákona, ktorým sa mení zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Navrhnuté opatrenia znižujú administratívnu záťaž rodičov starajúcich sa o deti do šiestich rokov ich veku a rodičov, ktorí sa riadne starajú o deti s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom.

V predložennom Návrhu zákona sa v § 82 precizuje model zvyšovania dôchodkových dávok, ktorý bude účinný od 1. 1. 2018 na individuálne zvyšovanie dôchodkov o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov.

Návrh zvyšovania dôchodkových dávok zavedením minimálnej miery valorizácie dôchodkov navrhnutý v bode 70, v § 293dw, považuje KOZ SR za zásadný prínos pre dosiahnutie cieľov zakotvených v Revidovanej Európskej sociálnej charte, a to primeranými zdrojmi umožniť starším osobám viesť dôstojný život a aktívne sa podieľať na živote spoločnosti. Napriek zabezpečeniu pravidelného a primeraného rastu všetkých druhov dôchodkových dávok stanovením dvojpercentného rastu určeného z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky, KOZ SR nepovažuje za správne odstránenie vplyvu rastu miezd na valorizáciu dôchodkov. Valorizácia dôchodkov aj na základe rastu miezd v štáte udržiava rovnováhu medzi príjmami ekonomicky aktívnej a postproduktívnej časti populácie. KOZ SR nesúhlasí s obmedzením účinnosti mechanizmu minimálnej valorizácie dôchodkov iba na roky 2018 až 2021 a žiada, aby takáto záruka minimálnej úrovne valorizácie dôchodkov bola v zákone ustanovená bez časového obmedzenia.

Predložený Návrh zákona ruší ustanovenia, na základe ktorých mali byť zamestnávateľia v systéme úrazového poistenia rozdelení do nebezpečnostných tried s rozdielnou výškou poistného a zavádza jednotnú sadzbu pre všetkých zamestnávateľov bez uplatňovania bonusov a malusov.

Možnosť Sociálnej poisťovne a jej orgánov presúvať finančné prostriedky medzi základnými fondmi, podľa potreby, sa ustanovuje v rámci práv a povinností jednotlivých subjektov namiesto úpravy v prechodných ustanoveniach.

KOZ SR pozitívne hodnotí aj zmiernenie podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti (§ 104) predĺžením doby, počas ktorej musí žiadateľ o dávku splniť podmienku doby poistenia. Namiesto troch rokov sa bude posudzovať splnenie dvojročnej doby poistenia počas posledných štyroch rokov

a táto podmienka platí pre všetkých uchádzačov o zamestnanie. Súčasne, KOZ SR, opakuje svoju požiadavku na predĺženie poskytovania dávky v nezamestnanosti pre skupinu zamestnancov v preddôchodkovom veku, ktorí si omnoho ťažšie hľadajú prácu ako vekovo mladšia populácia. Pozitívny vývoj v počte nezamestnaných zaznamenaný v posledných troch rokoch bude znamenať zníženie výdavkov na dávky v nezamestnanosti a otvorí sa priestor pre lepšie zabezpečenie ľudí vo veku 50 a viac rokov. Napr. v Českej republike poskytujú dávku v nezamestnanosti ľuďom vo veku 50 až 55 rokov počas 8 mesiacov a ľuďom starším ako 55 rokov počas 11 mesiacov. Prípadné zníženie dávky v nezamestnanosti po uplynutí prvých 6 mesiacov by mohlo byť naviazané na dosiahnutý počet rokov poistenia v nezamestnanosti. Aj tým by sa vyjadřila zásluhovosť v tomto poistnom systéme, nakoľko nie je celkom zodpovedajúca charakteru poistenia skutočnosť, že dávky v nezamestnanosti majú úplne rovnaké poistenci, ktorí platili poistné dva roky a poistenci, ktorí platili poistné 20 a viac rokov. KOZ SR opakovane a dlhodobo predkladá túto požiadavku, ktorá vyplýva zo situácie konkrétnych zamestnancov, ktorí sa stali nezamestnanými vo vyššom veku.

Súčasne KOZ SR opakovane žiada zavedenie systému preddôchodkov, najmä pre zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikové a fyzicky náročné práce, alebo pracujú v zdraví škodlivom prostredí. Súčasťou opatrení v prospech uvedených zamestnancov by malo byť zníženie dôchodkového veku a tiež zníženie zrážky z dôchodkovej dávky pri predčasnom odchode do dôchodku, napr. na 0,3 %.

2. Stanovisko KOZ SR

2.1. V rámci medzirezortného pripomienkového konania KOZ SR pozitívne hodnotila predložený Návrh zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Napriek tomu v MPK uplatnila zásadnú pripomienku na predĺženie doby poskytovania dávok v nezamestnanosti zamestnancom vo vyššom veku.

2.2. K návrhu zákona predloženému na rokovanie HSR SR má KOZ SR tieto **zásadné pripomienky**:

- Žiada stanovenie minimálnej úrovne valorizácie dôchodkov v zákone bez časového obmedzenia;
- Žiada predĺženie poskytovania dávky v nezamestnanosti pre skupinu zamestnancov vo vyššom a preddôchodkovom veku.

3. Závěry a odporúčania

KOZ SR odporúča Návrh zákona ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov po zapracovaní pripomienok na ďalšie legislatívne konanie.